

Sterrebos – uitbreiding VDL

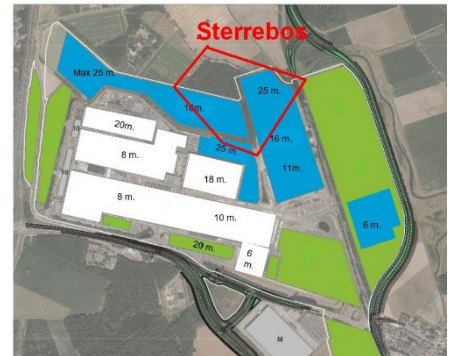
De provincie heeft op 29 februari 2019 middels een PIP (Provinciaal Inpassings Plan) de bevoegdheid van de gemeenteraad over uitbreiding van VDL-Nedcar overgenomen. Daardoor kan de gemeente nog slechts een zienswijze indienen maar heeft geen beslissingsbevoegdheid meer, ook niet over een bestemmingsplan. De provincie had reeds de bevoegdheden over Chemelot overgenomen. Ofschoon dit wettelijk toegestaan is vindt SPA dat de provincie hiermee te ver gaat. Op deze wijze maakt de provincie het onmogelijk dat de gemeenteraad opkomt voor de belangen van haar inwoners, iets wat SPA ervaart als pure machtspolitiek die weinig met democratie te maken heeft.

De provincie wil dat VDL-Nedcar mag uitbreiden o.a. ten koste van het eeuwenoude vrijwel ongerepte Sterrebos, zelfs alvorens dit bedrijf die ruimte effectief nodig heeft omdat het bedrijf haar klanten dreigt te verliezen.

Ofschoon SPA liever helemaal geen uitbreiding ziet i.v.m. de enorme omvang van de bedrijventerreinen in Sittard-Geleen, is SPA van mening dat er desnoods maar naar alternatieven moet worden gekeken die ten koste gaan van landbouwgronden of het, door VDL aangekochte, gebied van de voormalige manage Katsbek.

Uitbreiding VDL Nedcar

- Witte vlakken: bestaande gebouwen VDL Nedcar
- Blauwe vlakken: nieuwe gebouwen VDL Nedcar
- Groene vlakken: logistieke terreinen, parkeerterreinen

Op 10 juli, vlak voor het zomerreces (gebruikelijk bij heikele kwesties!), kwam de Provincie met haar PIP. Het 'horen van de gemeenteraad' op 16 juli 2020 was het enige wat de Provincie formeel met de gemeenteraad verplicht moest doen. Het college gaf aan dat het indienen van een zienswijze voor haar het enige was wat ze formeel kon doen, in beroep gaan bij de Raad van State tegen het PIP is onmogelijk.

Tijdens de presentatie op 16 juli gaf de Provincie aan 'natuurcompensatie' aan het PIP te verbinden. Duidelijk werd dat slechts een klein deel daarvan in Sittard-Geleen terecht komt.

De raad had het college de opdracht gegeven om een zienswijze bij de Provincie in te dienen die zich uitsprak tegen de onnodige kap van het Sterrebos. De raadsfracties hadden voor 14 augustus hun reactie op het concept gegeven.

Op 25 augustus 2020 diende het college bij de Provincie de zienswijze inzake de PIP in met daarin het verzoek: *'Aan de ontwerp-omgevingsvergunning een dusdanig voorschrift en/of voorwaarde te verbinden dat het risico op onnodige kap van het Sterrebos en de bomenrij van de Kleine Allee (die beide onderdeel zijn van het monumentale landgoed Wolfrath kan worden voorkomen.'*

Al drie dagen na het indienen van de zienswijze, op 28 augustus 2020, 'nuanceerde' het college haar zienswijze en haalde de 'alsdan' clause en dus de hele zienswijze volledig onderuit. SPA vindt het onbegrijpelijk dat de GroenLinks wethouder voor duurzaamheid en milieu dit accepteerde.

Op 10 november 2020 schrijft de Provincie aan het college: *'U heeft een zienswijze ingediend over het ontwerp PIP. Deze richtte zich op de volgende drie punten: een variant op de randweg, het in te stellen leefbaarheidsfonds en de kap van het Sterrebos. Hierover heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden dat er toe heeft geleid dat u, in een aanvullende brief aan ons college, uw zienswijze op deze onderdelen heeft genuanceerd. In het bestuurlijk overleg d.d. 14 oktober 2020 is door wethouder Meekels bevestigd dat bovengenoemde drie punten van tafel zijn.'*

De Provincie schrijft op 11 december 2020: *'De strategie van VDL Nedcar en daarmee de uitbreiding van de fabriek is gericht op het structureel zeker stellen van de directe werkgelegenheid voor ca. 6.000-6.500 medewerkers en evenveel indirecte arbeidsplaatsen (uitgaande van een 1:1 verhouding voor direct en indirecte arbeidsplaatsen in de industrie). Een uitbreiding maakt in de maximale scenario's een groei mogelijk tot pieken van maximaal circa 11.000 arbeidsplaatsen bij VDL Nedcar.'* De multiplicator lijkt SPA een reële aanname (NB niet alleen voor VDL !), het aantal arbeidsplaatsen is momenteel een stuk lager (circa 5000) maar fluctueert flink door de jaren heen.

'De huidige situatie waarbij VDL Nedcar afhankelijk is van één opdrachtgever maakt het bedrijf erg kwetsbaar. Het wegvallen van deze opdrachtgever betekent dat de continuïteit van de productie en daarmee van het gehele bedrijf in het geding is ... Om dit risicoprofiel tot een minimum te beperken streeft VDL Nedcar er naar

om meerdere opdrachtgevers aan te trekken ('multi-client strategy'). In de onderhandelingen met potentiële opdrachtgevers is herhaaldelijk gebleken dat VDL Nedcar met de betreffende partner niet tot afspraken kon komen, omdat de (planologische) zekerheid van een vergunning voor de uitbreiding van de fabriek ontbrak.'

'Uitbreiding en daarmee de structurele verankering van VDL Nedcar is in de visie van Provincie Limburg belangrijk voor de bestending en versterking van de Limburgse economie en werkgelegenheid. Dit betekent immers behoud en uitbreiding van de structurele werkgelegenheid binnen Limburg en versterking van de positie van de maakindustrie in Limburg.' Een schoolvoorbeeld van het laten prevaleren van economie boven ecologie: circa twee derde van het Sterrebos moet volgens de provincie wijken voor de bedrijfsstrategie van VDL Nedcar.

'Bij het Rijk zetten we in op het maken van een integraal plan van aanpak (propositie) om de enige autofabriek in Nederland VDL Nedcar te behouden, door te ontwikkelen en toekomstbestendig te maken. Met als doel deze propositie met steun van de departementen EZK en I&W voor het Nationaal Groeifonds en het Europese RRF (Recovery and Resilience Facility) in te dienen. In de lobby vragen we het Kabinet hierin de regie te nemen en daarmee VDL Nedcar van nationaal belang te verklaren "om de werkgelegenheid en bedrijvigheid in Born en de regio langjarig zeker te stellen" VDL-Nedcar is dus niet van nationaal belang maar men probeert dat ervan te maken. SPA vraagt zich af of het echt nationaal belang is wanneer er maar één fabriek in het hele land is in een sector die wereldwijd heel groot is en wanneer deze fabriek afhankelijk is van buitenlandse producenten van auto's.

Op 28 januari 2021 dienden GroenLinks, SPA, D66, DNA, VVD, Fractie Fredriks de motie 'Red het Sterrebos in'. In deze motie werd het college opgeroepen om alle rechtsmiddelen te gebruiken en beroep bij de Raad van State in te stellen om de kap van het Sterrebos tegen te gaan zolang VDL nog geen nieuwe opdrachtgever heeft. Deze motie werd verworpen omdat GOB, CDA, Stadspartij, PvdA, 50-plus, PVV tegen stemden. Wethouder Meekels vond niet dat sprake is van een politieke afweging. 'Het gaat om het vertrouwen in het bedrijf'. en VDL tot eind 2023 geen nieuwe opdrachtgever kan bedienen en daarom moet uitbreiden en snel moet kappen.

Op 29 december 2021 berichtte Dagblad De Limburger dat een compromis tussen VDL en Stichting De Groene Sporenwolf (die bij de Raad van State in bezwaar ging) aanstaande is. De dag erna zei de Stichting dat er alleen een gesprek was gevoerd op initiatief van VDL en stelde een convenant voor met daarbij een tekening.

Die 'robuuste verbinding / ecologische verbinding' langs de N297 is onderdeel van de plannen die SPA heeft om de bosgebieden van Sittard-Geleen te verbinden. Maar dat neemt niet weg dat SPA niet enthousiast wordt van het kappen van een derde van het Sterrebos dat onderdeel van het convenant is.

SPA ervaart de werkgelegenheid bij VDL Nedcar als schoner en veel arbeidsintensiever dan bij Chemelot Industrial Park en staat daarom in principe positiever tegenover uitbreiding van VDL-Nedcar dan tegenover uitbreiding van Chemelot. Maar SPA is wel van mening dat ecologische waarden daarbij niet uit het oog moeten worden verloren. Duidelijk is dat het Sterrebos iets bijzonders is en dat dit bos zeker niet gekapt moet worden alvorens VDL daadwerkelijk een langjarig contract met een nieuwe opdrachtgever heeft. Graag zou SPA zien dat VDL-Nedcar een andere uitbreidingsmogelijkheid gaat zoeken waarbij het bos gespaard blijft. SPA denkt daarbij aan het benutten van ruimte rond het Sterrebos of iets verder weggelegen buiten Sittard-Geleen.

Op 13 januari 2022 besloot de rechter dat VDL kap mag voorbereiden maar nog niet mag kappen.

